

COPBLAS NOVAS

SOBRE LAS CALAMITATS Y MISERIAS EXPERIMENTADAS en Urgell y Segarra, En el any 1837.

Unas Copblas son dictadas ab gran pena y doló de lo que passa la Espanya en esta ocasió: los que estau escoltanme me direu si tinch rahó lo que explicaré hara en esta ocasió.

La Espanya estava moblada de generos de valor, y hara está desolada sens haver ningun favor, molts ja se han venut las bestias, altres los cabals majors, altres sen han anat de casa sens tenir ningun favor.

Pagesos de bonas casas
prou feyna aureu tingut
de pasar aquesta anyada
de mil vuit sent trenta vuit;
sino per la gran abundancia
de las herbas y bons blats
haurian mort moltes bestias,
personas un disbarat.

Aqueixa part de Segarra,
y tot lo fòndo de Urgell
se ha passat molta miseria
tan sols ho saben la gent;
molts cauhen per las carreteras
de asbais y morts de fam.
altres se moren á casa
aixó si que son treballs.

Lo fill aborreix al Pare
lo Pare aborreix al fill
diuhen campia qui pugui
que tots habem de morí:
tu tirarás dreta Fransa,
y jo dret al Roselló.
al despedirse fill y pare
eregueu que es un gran dolor.

La llastima de las mares
que estan carregadas de fills
particularment las fillas
que sempre estan en perill;
no las tenen recatadas
per falta de poch menjá
prou quimera te la mare
que no las pot governá.

Los pares se desasperan
tenen que desasperá
los fills sen van de casa
per no aberi que menjá;
molts jase han enpenyat las terras
altres san posat un dret
resulta de aqueixa añada
als costará de beuren net.

Moltes cases son tancadas
per falta de alimens
per la fam y la miseria
que son lo major torment;
mols per lo mon y buscan feina
los homens per treballá
las donas en criaturas
si troban molla de pa.

Ja aixirá la fantasia
le pompa y divertiment
y tambe las esquellades
que hi habia per Urgell;
se ajusten los nas en altres
per estarne ben units
aixó quiu fá la miseria
que nos te mitx aturdits.

La llastima de un pare
los fills li demanan pa
y non te pera donarne
ni tampoch sap hon ni ha;
desesperat lo bon pare
los fills se perden de fam
se ha agut de menja las vacas
que prou falta li farán.

Se han mort moltes criaturas
y tambe alguns de grans
los han trobat per las palleras
que se habian mort de fam;
y aixi nos considera
los treballs que se han passat
per aixó Deu nos castiga
per nostra culpa y pecat.

Los negociantes de las vilas
los sastres y sabaters
tambe ne han agut sentida
de no despatxarne res;
aqueixa si que es llastima
de no correr lo comers
cuanta gent treballerian
que ara no poden fer res.

Pagesos de cases bonas
ques lleban ben demati
y treballen tan com poden
y no poden veure vi;

y tenen de beure aigua
ben contens de menjar pa
beuen que no poden viure
sens lo gran estubiá.

Penso que aixó es un castich
que deu del Cel ha enuiat
de enviarme fam y guerra:
y enbiaro tot plegat;
procurem arrepenirnos
posarnos ab bon estat
per anarne á la gloria
al devant de sa Majestat.

Las Copblas qui las ha dictadas
aqui lo teniu present
si hi ha cap paraula mala
avisaume prontament;
jo pararé de cantarlas
que no vull mal á ningú
aixi Deu nos ho perdoni
en esta ocasió.

F I.

Lléyda : Per Bonaventura Corominas.